

Dosarul nr. 2ra-551/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. I. Barbacaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L. Pruteanu, I. Țurcan, O. Cojocaru)

ÎNCHEIERE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Nicoale Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către avocatul Veaceslav Jarovlea, în interesele Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Ioana Lipcan împotriva Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni privind încasarea sumei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată și la cererea reconvențională depusă de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni împotriva Ioanei Lipcan, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Glinso Broker” și Societatea cu Răspundere Limitată „Iuniti” privind dispunerea încetării contractului, recunoașterea nulității acordului, restituirea despăgubirii de asigurare achitate și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 17 octombrie 2014, Ioana Lipcan a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni privind încasarea sumei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta a invocat că, la 30 decembrie 2013, în jurul orei 21:30, în municipiul Chișinău, două persoane neidentificate au stopat autovehiculul de model „Mercedes XXXXX” cu numărul de înmatriculare XXXXXXXXXX, condus de către XXXXXXXXX și amenințându-l cu o armă de foc neidentificată, au cerut de la acesta să le transmită mijloacele bănești deținute, trăgând în direcția sa din arma de foc, cauzându-i o plagă prin împușcare în regiunea abdomenului. Totodată, XXXXXXXXX a fost deposedat de automobil, care ulterior a fost găsit carbonizat într-o pădure din apropierea satului Micăuți, raionul Strășeni.

A menționat că autoturismul nominalizat a fost asigurat în baza contractului de asigurare CASCO nr. ACS xxxxxxxx din 11 martie 2013, încheiat cu Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni, pentru perioada 19 iulie 2013 – 18 iulie 2014.

În urma cazului specificat, s-a adresat pârâtei cu o cerere de despăgubire, iar aceasta a întocmit dosarul de daune nr. D/CASCO/14-xxxx, închis la 19 martie 2014 prin ordinul nr. 290/2014, prin care s-a dispus achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de xxxxxxxx euro, în trei tranșe.

La 08 mai 2014 și la 11 iunie 2014, pârâta a achitat reclamantei suma de xxxxxxxx euro, iar a treia tranșă, ce urma a fi achitată până la 31 iulie 2014, nu a fost achitată.

În opinia reclamantei, refuzul pârâtei de a achita suma restantă constituie o încălcare gravă a acordului semnat, nr. D/CASCO/14-xxxx din 08 mai 2014, prin care părțile au convenit că accidentul rutier din 30 decembrie 2013 constituie caz asigurat, iar la pct. 9 au indicat că acordul are caracter total, necondiționat, definitiv și stinge toate pretențiile ce decurg din pagubele care erau sau puteau fi cunoscute la data realizării acordului și s-au acoperit pe această cale. Pct. 10 al aceluiași acord statua că acesta reprezintă o tranzacție de împăcare, astfel încât, conform art. 1333 al Codului civil, acesta are între părți autoritatea lucrului judecat.

La 02 septembrie 2014, reclamanta a adresat pârâtei o cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea ultimei tranșe de asigurare în sumă de xxxxxxxxeuro, solicitare respinsă prin răspunsul din 18 septembrie 2014, în care pârâta face trimitere la un răspuns al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, în care se menționează că autoturismul asigurat a fost depistat la 30 decembrie 2013 în pădurea din apropierea satului Micăuți, raionul Strășeni, carbonizat în întregime, fiind specificat că, pe cazul dat, este pornită o cauză penală conform prevederilor art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) al Codului penal pe faptul comiterii unui atac tâlhăresc asupra lui Xxx Xxxxxx.

Reclamanta a apreciat că pârâta are scopul de a induce în eroare instanța, prin prezentarea unor informații false, deoarece cererea nr. 4213 întocmită de Inspectoratul de Poliție Rîșcani este datată cu 20 februarie 2014, pe când pârâta invocă că a primit-o la 22 iulie 2014, fapt ce constituie, în opinia reclamantei, o aberație venită să-i aducă prejudicii atât de ordin moral, cât și material.

A explicat că autovehiculul a fost găsit carbonizat în ziua comiterii talhăriei, la 30 decembrie 2014, în cazul dat fiind pornit un dosar penal pe faptul comiterii infracțiunii de tâlhărie, iar conform prevederilor acordului din 08 mai 2014, reclamanta cedează asigurătorului dreptul de reparare a prejudiciului cauzat, inclusiv cheltuielile aferente soluționării cazului și astfel, în urma stabilirii persoanelor care se fac vinovate de sustragerea autoturismului, pârâta se va adresa în ordine civilă pentru încasarea sumei de xxxxxxxxeuro, convenită prin acord.

Reclamanta a reiterat că a beneficiat de asigurare CASCO și asupra sa a fost comis un act de tâlhărie, aceasta nefăcându-se vinovată de faptul că autoturismul

a fost incendiat, iar pârâta, fiind în cunoștință de cauză, a propus totuși, la 08 mai 2014, semnarea acordului privind plata despăgubirilor de asigurare.

Mai mult, în viziunea reclamantei, prin neachitarea ultimei tranșe, aceasta a fost prejudiciată și, în temeiul art. 619 al Codului civil, pârâta urmează să achite și dobânda de întârziere aferentă restanței formate.

În instanța de judecată, Ioana Lipcan a solicitat încasarea datoriei în mărime de xxxxxxx euro, a dobânzii de întârziere în mărime de 625,07 euro, calculată cu începere din 31 iulie 2014, și compensarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond, Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni a înaintat o cerere reconvențională împotriva Ioanei Lipcan, solicitând recunoașterea ca fiind nul a acordului privind plata despăgubirilor de asigurare nr. D/CASCO/14-xxxx din 08 mai 2014, încheiat între Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni și Ioana Lipcan, încetarea de drept a contractului de asigurare CASCO nr. ACS xxxxx din 11 martie 2013, încasarea din contul pârâtei Ioana Lipcan a sumei de 847 683,72 de lei cu titlu de restituire a despăgubirii și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reconvenționale a invocat că, la 08 mai 2014, a încheiat cu Ioana Lipcan acordul privind plata despăgubirilor de asigurare nr. D/CASCO/14-xxxx, în urma sustragerii automobilului, și s-a convenit achitarea despăgubirii în trei tranșe: xxxxx euro până la 31 mai 2014; xxxxx euro până la 30 iunie 2014 și xxxxx euro până la 31 iulie 2014, astfel încât Compania de Asigurări „Garanție” a achitat primele două rate în valoare totală de xxxxx euro.

Încheierea acordului privind plata despăgubirilor de asigurare nr. D/CASCO/14-xxxx din 08 mai 2014 a avut loc fără verificarea achitării integrale a primei de asigurare în sumă de 3354 euro, iar potrivit cecului de casă din 18 iulie 2013, eliberat de Agentul de Asigurare „Risc Asig” Societate cu Răspundere Limitată, Ioana Lipcan a achitat suma de 38 244 lei cu titlu de primă de asigurare, conform prevederilor pct. 5.1. - 5.3. a contractului de asigurare facultativă CASCO Nr. ACS xxx/2013, pentru asigurarea autovehiculului model „Mercedes XXXXX”, cu numărul de înmatriculare xxxx xxx, sumă ce constituie echivalentul a 2303,05 euro, sumă inferioară primei de asigurare stabilite prin pct. 5.2 al contractului de asigurare sus menționat în mărime de 3354,00 euro.

Potrivit pct. 5.3 al contractului de asigurare, asiguratul achită prima de asigurare integral la momentul semnării contractului, însă Ioana Lipcan a format o restanță în mărime de 1050,94 euro, iar conform pct. 5.4 din contract, în cazul neachitării primei de asigurare în mărimea și în termenul stabilit, contractul de asigurare nu intră în vigoare și este considerat nevalabil.

În atare circumstanțe, Compania de Asigurări „Garanție” a considerat că acordul privind plata despăgubirilor de asigurare nr. D/CASCO/14-xxxx din 08 mai 2014, ce derivă din contractul de asigurare facultativă CASCO nr. ACS xxx/2013 din 18 iulie 2013, nevalabil la data semnării acordului, a fost încheiat cu încălcarea prevederilor art. art. 8 alin. (2) lit. a), 514, 1301 al Codului civil și art. 5 alin. (3) al Legii cu privire la asigurări, deoarece între părți nu existau

raporturi contractuale valabile ce puteau genera consecințe juridice și orice act juridic încheiat în lipsa raporturilor contractuale este lovit de nulitate absolută.

Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni a solicitat dispunerea, în temeiul art. 18 alin. (1) lit. a) al Legii cu privire la asigurări, a încetării de drept a contractului de asigurare facultativă a autovehiculelor nr. ACS xxx/2013 din 11 iulie 2013, încheiat cu Ioana Lipcan, cu eliberarea Companiei de Asigurări „Garanție” de la executarea obligațiilor contractuale, inclusiv de la plata despăgubirilor de asigurare, declararea nulității, cu efect retroactiv din momentul încheierii, a acordului privind plata despăgubirilor de asigurare nr. D/CASCO/14-xxxx din 08 mai 2014, încheiat cu reclamanta, cu obligarea acesteia de a restitui tot ce a primit în baza actului juridic nul, inclusiv despăgubirile de asigurare în sumă totală de 46 800 euro, cu încasarea din contul acesteia a sumei de 46 800 euro, echivalentul în lei la cursul oficial de schimb stabilit de Banca Națională a Moldovei la ziua încasării, cu titlul de restituire a despăgubirilor de asigurare primite în baza actului juridic nul și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărîrea din 20 iunie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău, a fost admisă integral cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanta Ioana Lipcan și respinsă ca nefondată cererea reconvențională înaintată de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni.

Prin decizia din 23 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de reprezentantul Companiei de Asigurări „Garanție”, casată hotărîrea din 20 iunie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, municipiul Chișinău și trimisă cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Prin hotărîrea din 13 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de reclamanta Ioana Lipcan și admisă parțial cererea reconvențională înaintată de Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni. S-a declarat nul acordul privind plata despăgubirilor de asigurare nr. D/CASCO/14-xxxx din 08 mai 2014, încheiat între Ioana Lipcan și Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni. S-a încasat de la Ioana Lipcan în beneficiul Companiei de Asigurări „Garanție” suma de xx xxx (xxxxxxxxxxxxxx) euro sau echivalentul sumei date în monedă națională la momentul executării hotărîrii.

Prin decizia din 28 noiembrie 2018 Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel declarată de avocata Iuliana Pascal în interesele Ioanei Lipcan și menținută hotărîrea instanței de fond.

Prin decizia din 26 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Ioana Lipcan, s-a casat decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și remisă cauza la rejudecare la Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Prin decizia din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ioana Lipcan, casată hotărîrea din 13 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și pronunțată o nouă hotărîre, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată formulată de Ioana Lipcan. S-a încasat de la Compania de Asigurări „Garanție”, în beneficiul Ioanei Lipcan, suma restantă a despăgubirii de asigurare în mărime de xxxxx (xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx) euro, dobînda de

întârziere în mărime de 625,07 euro, în total xxxxx,07 euro, convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării hotărârii și cheltuielile de judecată suportate în mărime totală de xxxxx lei. S-a respins ca nefondată cererea reconvențională depusă de Compania de Asigurări „Garanție” împotriva Ioanei Lipcan, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Glinso Broker” și Societatea cu Răspundere Limitată „Iuniti” privind dispunerea încetării contractului, recunoașterea nulității acordului, restituirea despăgubirii de asigurare achitate și compensarea cheltuielilor de judecată

În favoarea acestei soluții, instanța de apel a indicat că soluția primei instanțe este în contradicție cu circumstanțele cauzei, iar ca urmare prima instanță a aplicat eronat normele de drept material, fiind dată o apreciere juridică neconformă.

În speță, pîrîtul/intimat, prin încheierea contractului de asigurare facultativă a autovehiculelor nr. ACS xxx/2013 din 11 iulie 2013 și a Acordului privind plata despăgubirilor de asigurare din 08 mai 2014, și-a asumat benevol obligații civile față de reclamant, pe care urma să le execute cu bună-credință (art. 9, combinat cu art. 513 Cod civil). Cu toate acestea, s-a constatat că pîrîtul nu și-a executat obligațiile pecuniare asumate, în special, obligația de achitare a ultimei tranșe în sumă de xxxxx Euro.

Respectiv, pîrîtul a admis încălcarea clauzelor contractuale prin neachitarea unei părți din despăgubirea de asigurare. Aceasta se califică ca neexecutare în sens larg a obligațiilor contractuale asumate de pîrît.

Pe această cale, instanța de apel a statuat asupra incidenței la caz a prevederilor art. 602 Cod civil, care prescriu cu titlu imperativ obligația, în sarcina debitorului, de a-l despăgubi pe creditor pentru prejudiciul cauzat, în cazul neexecutării obligației asumate, dacă nu dovedește că neexecutarea obligației nu-i este imputabilă. Neexecutarea include orice încălcare a obligațiilor, inclusiv executarea necorespunzătoare sau tardivă. Repararea prejudiciului cauzat prin întârziere sau prin o altă executare necorespunzătoare a obligației nu-l eliberează pe debitor de executarea obligației în natură, cu excepția cazurilor cînd, datorită unor circumstanțe obiective, creditorul pierde interesul pentru executare.

Așadar, neexecutarea obligațiilor contractuale reprezintă o faptă ilicită, care generează un raport juridic de răspundere contractuală, conținutul căruia se reduce la dreptul creditorului de a pretinde despăgubiri pentru neexecutare și obligația debitorului de a plăti aceste despăgubiri.

Cu referire la argumentele expuse de către reprezentanții pîrîtului în referință și cererea reconvențională din care rezultă că neachitarea ultimei tranșe în baza Acordului privind plata despăgubirii de asigurare din 08 mai 2014 s-ar datora faptului că reclamanta nu ar fi achitat integral prima de asigurare, instanța de control judiciar a conchis că acestea nu pot fi reținute, apreciindu-le critic. Or, contractul de asigurare facultativă a autovehiculelor nr. xxx xxx/2013 din 11 iulie 2013 a fost încheiat prin intermediul brokerului de asigurare Risc Asig, acesta din urmă încasînd și plățile pentru prima de asigurare. Din prevederile art. 1 din Legea cu privire la asigurări, rezultă că clientul îi încredințează brokerului de asigurare negocierea încheierii contractelor de

asigurare sau de reasigurare, acordarea de asistență înainte și pe durata derulării contractelor sau în legătură cu regularizarea daunelor, după caz. Faptul că reclamanta a plătit o sumă mai mică decât cea indicată în contract se datorează anume faptului că brokerul de asigurare a negociat o reducere pentru clienta sa. Acest fapt rezultă atât din declarațiile martorului Xxx Xxxxxx, cât și din declarațiile martorului xxxxxxxxxxxxxxxx, care a menționat că dacă contractul CASCO nu este achitat, el nu intră în vigoare.

De altfel, dacă prima de asigurare nu ar fi fost achitată în cuantum deplin, Compania de Asigurări "Garanție" nu ar fi recunoscut cazul asigurat, nu ar fi deschis dosarul de daune și nici nu ar fi semnat Acordul privind plata despăgubirilor de asigurare din 08 mai 2016, nu ar fi plătit reclamantei două din cele trei tranșe ale despăgubirii de asigurare și nici nu ar fi primit din Federația Rusă suma de xxxxx Euro cu titlu de despăgubire de reasigurare.

Prin urmare, reclamantei/apelantei nu i se poate imputa faptul că nu ar fi achitat integral prima de asigurare, constatându-se cert în procesul examinării cauzei că suma achitată de reclamantă (f.d. xxxx, vol. I) acoperă pe deplin valoarea primei de asigurare, ținând cont de reducerea de care a beneficiat reclamanta.

Instanța de apel a mai statuat asupra faptului că argumentele pîrîtului/intimat referitoare la acest aspect au avut menirea de a induce în eroare instanța de judecată și de a se eschiva cu rea-credință de la executarea obligațiilor asumate atât în baza contractului de asigurare facultativă a autovehiculelor nr. xxx xxx/2013 din 11 iulie 2013, cât și a Acordului privind plata despăgubirilor de asigurare din 08 mai 2016.

Cît privește cerințele subsecvente acțiunii de bază, privind încasarea din contul pîrîtului în beneficiul reclamantei a dobînzii de întîrziere în mărime de 625 (șase sute douăzeci și cinci), 07 Euro și cheltuieli de judecată sub forma taxei de stat în sumă de 13 499 (treisprezece mii patru sute nouăzeci și nouă), 95 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 7 350 (șapte mii trei sute cincizeci) lei, în total suma de 20 849 (douăzeci mii opt sute patruzeci și nouă), 95 lei, instanța de apel a concluzionat asupra temeiniciei acestora, admitîndu-le în mod integral, dat fiind caracterul subsecvent al acestor pretenții și admiterea, de către instanță, a pretențiilor de bază.

Referitor la acțiunea recovențională înaintată de Compania de Asigurări „Garanție” împotriva Ioanei Lipcan, intervenienți accesorii Societatea cu Răspundere Limitată „Glinso Broker” și Societatea cu Răspundere Limitată „Iuniti” privind dispunerea încetării contractului, recunoașterea nulității acordului, restituirea despăgubirii de asigurare achitate și compensarea cheltuielilor de judecată, instanța a respins-o ca nefondată, dat fiind faptul că cronologia faptelor constatate în fazele procesuale anterioare demonstrează de fapt că efectele acestui contract de asigurare au avut loc, iar ca urmare între părți a apărut un raport juridic în baza contractului sinalagmatic, în care fiecare dintre părți s-a obligat reciproc, astfel încât obligația fiecăreia din ele să fie corelativă obligației celeilalte. Or, Ioana Lipcan, după semnarea contractului de asigurare CASCO nr. ACS xxxxxxxx din 11 martie 2013, a achitat prima de asigurare Agentului de Asigurare „Risc Asig”, iar Compania de asigurare a eliberat polița de asigurare, creînd recurentei impresia încheierii unui contract.

Deși compania de asigurare neagă valabilitatea contractului de asigurare, ulterior încheierii acestuia, a reasigurat obiectul contractului la brokerul din Federația Rusă, OOO „Glinso”, astfel dauna fiind acoperită de această companie, iar pe contul Companiei de asigurare „Garanție” Societate pe Acțiuni au fost transferate mijloace bănești în baza contractului de reasigurare.

Totodată, după înaintarea de către asigurat a unei cereri de despăgubire, deși neagă nașterea unor obligații contractuale, Compania de asigurare a întocmit dosarul de daune nr. D/CASCO/14-xxxx, ulterior prin ordinul nr. 290/2014 din 19 martie 2014 l-a închis și a dispus achitarea despăgubirii de asigurare în mărime de xxxxx euro în trei tranșe.

Ulterior, Compania de asigurare și Lipcan Ioana au încheiat tranzacția din 08 mai 2014, prin care au convenit mărimea tranșelor și termenul de achitare al acestora.

După cum s-a constatat în cadrul ședințelor de judecată, în cadrul procedurii de examinare a dosarului de daune, la emiterea ordinului de achitare a despăgubirii precum și la încheierea acordului (tranzacției), au participat administrația Companiei de asigurare, jurisconsultul și contabilul-șef, iar careva obiecții la prima achitată de Lipcan Ioana nu au apărut. Respectiv, contractul de asigurare CASCO nr. ACS xxxxxxx din 11 martie 2013 și-a produs efectele juridice și este valabil.

La 10 februarie 2021, Compania de asigurare „Garanție” Societate pe Acțiuni, prin intermediul avocatului Veaceslav Jarovlea, a declarat recurs împotriva deciziei din 26 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei și menținerea hotărârii din 13 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

În susținerea cererii de recurs a invocat aprecierea arbitrară a probelor de către instanța de apel, iar erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, și anume a dreptului de proprietate al pârâtei asupra sumei de xxxxx euro.

Pe fond, a reiterat argumentele expuse la examinarea în ordine de apel, invocând neachitarea integrală de către intimată a primei de asigurare și nulitate subsecventă a contractului de asigurare încheiat cu aceasta, precum și raportul de expertiză al Centrului Național de Expertize Judiciare nr. 2078 din 09 decembrie 2014, conform căruia cuantumul despăgubirii de asigurare maximă nu poate depăși xxxxx euro.

În drept, invocă recurența prevederile art. 432 alin. (4) Cod procedură civilă, dar și neaplicarea, la caz, a prevederilor art. 15 alin. (5), art. 18 alin. (1) lit. a) ale Legii cu privire la asigurări, fapt ce constituie în sine motiv de declarare a recursului în temeiul art. 432 alin. (2) lit. a) Cod procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 02 martie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței. Până la examinarea admisibilității cererii de recurs, aceștia nu au depus referință.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, examinând temeiurile invocate în cererea de recurs declarată de către avocatul Veaceslav Jarovlea, în interesele Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni în raport cu materialele cauzei civile, consideră că acesta este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 26 ianuarie 2021, care a fost comunicată în adresa participanților la proces la data de 24 februarie 2021 (f.d.151, vol. III).

Astfel, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în termen, la data de 10 februarie 2020 de către Compania de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni, prin intermediul avocatului Veaceslav Jarovlea.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 Codul de procedură civilă.

La caz, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, argumentele invocate de recurentă în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentei este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelor încălcări esențiale sau

a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

La caz, criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, acesta fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor.

Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată.

Or, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul său cu soluția dată de instanța de apel, iar criticile invocate în recurs nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de către avocatul Veaceslav Jarovlea, în interesele Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni.

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

În asemenea circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil și consideră că recursul declarat de către avocatul Veaceslav Jarovlea, în interesele Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni, nu se încadrează în temeiurile prevăzute

la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În temeiul art. 270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către avocatul Veaceslav Jarovlea, în interesele Companiei de Asigurări „Garanție” Societate pe Acțiuni.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu